

1745 18. Marts 1898: Eneste Beh. af Lovf. om Erstatningsansvar for Skade ved Jærnbandedrift. 1746

som Folketinget har indsat, saa derfor er Forklaringen ikke rigtig, og derfor vil det meget let være en Fristelse for den, der skal anvende Loven, saaledes som den er vedtagen af Folketinget, at sige „og saaledes“ skal betyde „og tilmed“, „og tillige“ ikke kunde være afværget ved Agtpaaagivenhed i det givne Tilfælde, og saa vil altsaa Frigørelsen for Erstatningsansvar være betinget af det dobbelte, baade at det oplyses, at Skaden skyldtes tvingende Magt, og at den ikke kunde være afværget i det givne Tilfælde. Men det vilde være en meget haard og urimelig Regel lige over for enhver, der er pligtig til at give Erstatning, og altsaa ogsaa lige over for Jærnbannerne. Skulde man derfor virkelig følge Folketingets Tanke, saa maatte det ske paa den Maade, at man gik over til en Afgørelse paa den Maade, at det kom an paa det ydre Hensyn „tvingende Magt (vis major)“, og saa satte et Punktum der og udslettede det andet af Paragraffen. Det var altsaa det næste Spørgsmaal, om der var nogen Rimelighed for at gøre denne Forandring i Princippet. Vi kunne nu ikke erkende, at der var nogen rimelig Grund til at gøre denne Forandring i Princippet, at gaa over fra en konkret Bedømmelse til en almen Bedømmelse efter et ydre Hensyn. Det vil i visse Tilfælde blive til Skade for Jærnbannerne, der ville komme til at yde Erstatning i nogle flere Tilfælde, end de efter Landstingets Affattelse vilde være forpligtede til, men det er vor bestemte Opfattelse, at det i de aldeles overvejende Tilfælde vil være til Skade for Publikum; de skadelidende ville i det overvejende Antal af Tilfælde gaa Glip af en Erstatning, som de vilde kunne faa, hvis man holdt sig til den Maalestok for Bedømmelsen, til den konkrete Bedømmelse, som Landstinget har vedtaget. Jeg tror derfor, det i høj Grad ikke vilde være i Publikums Interesse, om man forlod det af Landstinget indtagne Standpunkt i dette Spørgsmaal og gik over til den Bedømmelsesmaalestok, som Folketinget har vedtaget, og under disse Omstændigheder have vi ikke ment at kunne tiltræde den af Folketinget optagne Tanke, men foreslaa i Henhold dertil, at de saaledes indskudte Ord atter gaa ud. Dette

var Forslagene til § 1, om hvilke altsaa Udvalget i sin Helhed er enig.

Saa er der to Ændringsforslag til § 3. Det første af disse, som kun er stillet af et Mindretal — og her taler jeg altsaa kun paa Mindretallets Vegne — gaar ud paa at udslette de Ord, som Folketinget har sat ind, og hvorved Kredsen af de efterlevende, hvem Erstatning skal ydes i Tilfælde af, at Dødsfald er bevirket ved en Jærnbaneulykke, for hvilken der overhovedet havs Erstatningsansvar, udvides, idet Folketinget har indsat, at der under Kredsen af disse Personer inddrages Fader og Moder. Det vil af dette Lovforslags Historie erindres, at i det oprindelige, af Regeringen forelagte Forslag var Kredsen af de Personer, til hvem der i saadanne Tilfælde skulde ydes en Erstatning, begrænset til de Personer, ligesom for hvilke der var Forsørgelsespligt efter Lovgivningen. Da der i denne Forsørgelsespligt, som nu er bestemt ved Fattigloven af 1891, ikke findes paalagt Børn nogen Pligt over for Forældre, var det ogsaa givet, at der heller ikke vilde være nogen saadan Pligt i Henhold til denne Lov lige over for Fader og Moder. Denne Kreds af Personer, hvem Erstatning skulde ydes i saadanne Tilfælde, udvidedes ved Vedtagelsen her i Landstinget til at omfatte ikke blot de Personer, mod hvem der er en Forsørgelsespligt i Henhold til Lovgivningen, men alle de Personer, mod hvilke der i Henhold til Lovgivningen er Erstatningspligt for den skyldige. Dette er bestemt ved Straffeloven, og det gaar noget videre, ikke saa lidt videre end Kredsen af de Personer, over for hvem der er en Forsørgelsespligt, men Landstinget gik ud fra det Synspunkt, at naar Loven her i det hele bestemmer, hvad Driften skal være ansvarlig for med Hensyn til Tjenestemændenes Fejl og Forseelser, maatte det være det, som de paagældende Tjenestemænd selv kunde dømmes til, og for saa vidt de altsaa i Henhold til Straffeloven kunne dømmes til at yde Godtgørelse som Erstatning for Tab af Forsørger, saa maatte ogsaa Loven her hjemle en Pligt for Jærnbandedriften i samme Udstrækning. Men ifølge denne Opfattelse maatte Grænsen ogsaa sættes der, andre Personer kunne ikke inddrages, thi saa vilde det